

**KURATORIUM OŚWIATY
w Gorzowie Wlkp.
Wydział Nadzoru Pedagogicznego**

**Wspomaganie
szkół i placówek nadzorowanych przez Lubuskiego Kuratora
Oświaty – analizy ilościowe i jakościowe wyników sprawowanego
nadzoru pedagogicznego za okres IX - II roku szkolnego
2018/2019**

Gorzów Wlkp., 29 marca 2019 r.

Spis treści

1. Ewaluacja zewnętrzna

Analiza ilościowa przeprowadzonych ewaluacji zewnętrznych w okresie IX - II roku szkolnego 2018/2019	3
Analiza ilościowa i jakościowa wyników ewaluacji zewnętrznych przeprowadzonych w przedszkolach w okresie IX - II roku szkolnego 2018/2019	4
Analiza ilościowa i jakościowa wyników ewaluacji zewnętrznych przeprowadzonych w szkołach podstawowych w okresie IX - II roku szkolnego 2018/2019	6
Analiza ilościowa i jakościowa wyników ewaluacji zewnętrznych przeprowadzonych w szkole branżowej I stopnia w okresie IX - II roku szkolnego 2018/2019	9
Analiza ilościowa i jakościowa wyników ewaluacji zewnętrznych przeprowadzonych w technikach w okresie IX - II roku szkolnego 2018/2019	12
Analiza ilościowa i jakościowa wyników ewaluacji zewnętrznych przeprowadzonych w liceach ogólnokształcących w okresie IX - II roku szkolnego 2018/2019	14
Analiza ilościowa i jakościowa wyników ewaluacji zewnętrznych przeprowadzonych w ORW, SOSW, MOS w okresie IX - II roku szkolnego 2018/2019	16
Analiza ilościowa i jakościowa wyników ewaluacji zewnętrznych przeprowadzonych w poradniach psychologiczno-pedagogicznych w okresie IX - II roku szkolnego 2018/2019	19
Analiza ilościowa i jakościowa wyników ewaluacji zewnętrznych przeprowadzonych w bursach w okresie IX - II roku szkolnego 2018/2019	21
Analiza ilościowa i jakościowa wyników ewaluacji zewnętrznych przeprowadzonych w szkołach przysposabiających do pracy w okresie IX - II roku szkolnego 2018/2019	23

2. Kontrole przewidziane w planie nadzoru pedagogicznego

Analiza ilościowa przeprowadzonych kontroli przewidzianych w planie nadzoru pedagogicznego w okresie IX - II roku szkolnego 2018/2019	26
Analiza jakościowa wyników kontroli przewidzianych w planie nadzoru pedagogicznego przeprowadzonych w okresie IX - II roku szkolnego 2018/2019.....	26

3. Kontrole w trybie działań doraźnych

Analiza ilościowa przeprowadzonych kontroli w trybie działań doraźnych w okresie IX - II roku szkolnego 2018/2019	32
Analiza jakościowa wyników kontroli w trybie działań doraźnych przeprowadzonych w okresie IX - II roku szkolnego 2018/2019	32
Wnioski	34

**Analiza ilościowa
przeprowadzonych ewaluacji zewnętrznych w okresie
IX - II roku szkolnego 2018/2019**

Rodzaj ewaluacji	Plan	Liczba przeprowadzonych ewaluacji zewnętrznych					
		IX-II		III-VIII		Ogółem	
		liczba	%	liczba	%	liczba	%
Całościowa	0	0	0			0	0
Problemowa w zakresie MEN	20	17	85			17	85
Problemowa w zakresie LKO	14	12	86			12	86
Razem	34	29	85,5			29	85,5

W okresie od IX 2018r. do marca 2019 r. na terenie województwa lubuskiego zostały przeprowadzone ewaluacje zewnętrzne problemowe, którymi objęto 2 przedszkola publiczne, 6 szkół podstawowych, 5 szkół branżowych, 2 poradnie psychologiczno – pedagogiczne, 2 licea ogólnokształcące, 5 techników, 1 OREW, 1 SOSW, 1 bursa, 1 szkoła przysposabiająca do pracy. Ewaluacje problemowe w badanych przedszkolach dotyczyły dwóch wymagań wskazanych zgodnie z rozporządzeniem MEN z dnia 6 sierpnia 2015 r. w sprawie wymagań wobec szkół i placówek (Dz. U. z 2015 r. poz.1214), wskazanych w roku szkolnym 2018/2019 przez Lubuskiego Kuratora Oświaty tj. *Procesy wspomaganie rozwoju i edukacji dzieci są zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się. Przedszkole wspomaga rozwój dzieci, z uwzględnieniem ich indywidualnej sytuacji.* Ewaluacje problemowe w 4 badanych szkołach podstawowych dotyczyły wymagań wskazanych przez Ministra Edukacji Narodowej tj. *Procesy edukacyjne są zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się.* W 2 szkołach podstawowych w zakresie wymagań wskazanych przez Lubuskiego Kuratora Oświaty, tj. *Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej, rodzice są partnerami szkoły lub placówki.* Ewaluacje problemowe w 4 badanych szkołach branżowych dotyczyły wymagań wskazanych przez Ministra Edukacji Narodowej i w 1 dotyczyły wymagań wskazanych przez Lubuskiego Kuratora Oświaty. Ewaluacja problemowa w poradni psychologiczno – pedagogicznej dotyczyła wymagań wskazanych przez Ministra Edukacji Narodowej w zakresie: *Placówka zaspokaja potrzeby osób, instytucji i organizacji korzystających z oferty placówki. Placówka współpracuje ze środowiskiem lokalnym na rzecz wzajemnego rozwoju.* Ewaluacje problemowe w 2 liceach ogólnokształcących i 5 technicach dotyczyły wymagań wskazanych przez Lubuskiego Kuratora Oświaty tj. *Procesy edukacyjne są zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się.* Ewaluacje problemowe w 1 SOSW i 1 OREW dotyczyły wymagań wskazanych przez Ministra Edukacji Narodowej tj. *Wychowankowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej; Wychowankowie są aktywni; Placówka współpracuje ze środowiskiem lokalnym na rzecz wzajemnego rozwoju.* Ewaluacja problemowa w bursie dotyczyła wymagań: *Placówka wspomaga rozwój wychowanków, z uwzględnieniem ich indywidualnej sytuacji. Placówka współpracuje ze środowiskiem lokalnym na rzecz wzajemnego rozwoju. MCK - w zakresie wymagań wskazanych przez Ministra Edukacji Narodowej: Placówka wspomaga rozwijanie zainteresowań i uzdolnień wychowanków oraz umożliwia korzystanie z różnych form wypoczynku i organizacji czasu wolnego; Placówka współpracuje ze środowiskiem lokalnym na rzecz wzajemnego rozwoju.*

Analiza jakościowa
wyników ewaluacji zewnętrznych przeprowadzonych w przedszkolach
w okresie IX –II roku szkolnego 2018/ 2019

Ewaluacja zewnętrzna problemowa prowadzona w zakresie wymagania 1 obejmowała sześć obszarów: *Procesy wspomagania rozwoju i edukacji dzieci są podporządkowane indywidualnym potrzebom edukacyjnym i rozwojowym oraz możliwościom psychofizycznym dzieci. Procesy wspomagania rozwoju i edukacji dzieci są planowane, monitorowane i doskonalone. Wnioski z monitorowania są wykorzystywane w planowaniu i realizowaniu tych procesów. Stosowane metody pracy są dostosowane do potrzeb dzieci i grupy przedszkolnej. Nauczyciele pracują zespołowo. Wspólnie planują przebieg procesów edukacyjnych, współpracują przy ich realizacji i analizują efekty swojej pracy. Nauczyciele pomagają sobie nawzajem i wspólnie rozwiązują problemy.*

Wymaganie 1: *Procesy wspomagania rozwoju i edukacji dzieci są zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się;*

Nauczyciele podejmują działania adekwatne do indywidualnych potrzeb i możliwości dzieci. Dostosowują zadania o różnym poziomie trudności, wymagających od wychowanków różnorodnych form aktywności, a także organizują dzieciom czas, umożliwiając im samodzielny wybór zabawy. Planowanie procesów wspomagania i rozwoju dzieci odbywa się na poziomie grupy jak i całego przedszkola. Nauczyciele włączają się w planowanie tych procesów zarówno podczas planowania miesięcznego oraz rocznego. Prowadzą systematyczne obserwacje dzieci w celu zdiagnozowania przyczyn trudności rozwojowych i udzielenia adekwatnego wsparcia. W przedszkolach monitorowana jest efektywność procesów wspomagania i rozwoju poprzez: obserwacje dzieci, rozmowy z rodzicami i innymi nauczycielami, analizę prac dzieci oraz ich udziału w przedstawieniach, występach i konkursach. W przedszkolach formułowane są wnioski z monitorowania procesów wspomagania i rozwoju dzieci, które uwzględniane są w planowaniu tych procesów oraz przekładają się na konkretne działania, realizowane podczas codziennej pracy z dzieckiem. Nauczyciele stosują na zajęciach różne formy i metody pracy. Bazują głównie na metodach aktywizujących, które uzupełniają metodami słownymi i oglądowymi. Wybór metod wynika z potrzeb grupy lub poszczególnych dzieci. Nauczyciele angażują się w prace zespołów, działania realizowane w ramach pracy zespołów są różnorodne i dotyczą m. in. takich obszarów funkcjonowania przedszkola jak: planowanie, organizacja, realizacja i modyfikowanie procesów edukacyjnych, analizowanie efektów pracy przedszkola, diagnozowanie osiągnięć dzieci. Nauczyciele pomagają sobie wzajemnie w pracy z dziećmi w różnych sytuacjach, wspierają się poprzez: wymianę doświadczeń, konsultacje, doradztwo, dzielenie się wiedzą zdobytą na szkoleniach, wymianę materiałów i pomocy dydaktycznych, wspólne organizowanie i prowadzenie działań np. wycieczki, konkursy, imprezy oraz wymianę informacji o dzieciach i grupach.

Wnioski:

1. Nauczyciele dostosowują metody i formy pracy adekwatnie do zdiagnozowanych potrzeb wychowanków, co pozytywnie wpływa na efektywność procesów wspomagania rozwoju i edukacji dzieci.
2. Nauczyciele procesy wspomagania i rozwoju dzieci planują systemowo, na bieżąco monitorują ich skuteczność, w wyniku czego wprowadzane są zmiany, służące doskonaleniu procesu edukacyjnego.

3. Nauczyciele formułują wnioski, które są podstawą do doskonalenia procesów poprzez wprowadzenie zmian, ukierunkowanych na poprawę funkcjonowania dzieci w różnych sferach ich rozwoju.

4. W przedszkolach stosowane są różnorodne metody i formy pracy, które w większości dostosowane są do potrzeb poszczególnych dzieci i grupy przedszkolnej, co ułatwia im uczenie się oraz zapewnia harmonijny rozwój.

Wymaganie 5: Przedszkole wspomaga rozwój dzieci, z uwzględnieniem ich indywidualnej sytuacji

Ewaluacja zewnętrzna problemowa prowadzona w zakresie wymaganie 5. obejmowała cztery obszary: W przedszkolu rozpoznaje się możliwości psychofizyczne i potrzeby rozwojowe oraz sytuację społeczną każdego dziecka. Informacje z przeprowadzonego rozpoznania są wykorzystywane w działaniach edukacyjnych. Zajęcia rewalidacyjne dla dzieci z niepełnosprawnością oraz zajęcia specjalistyczne są odpowiednie do rozpoznanych potrzeb każdego dziecka. W opinii rodziców wsparcie otrzymywane w przedszkolu odpowiada potrzebom ich dzieci.

Przedszkola w sposób systemowy rozpoznają możliwości, potrzeby rozwojowe oraz sytuację społeczną każdego dziecka. Nauczyciele prowadzą planowe i systematyczne diagnozy, które skutkują prawidłowym rozpoznaniem możliwości i potrzeb wszystkich dzieci. Prowadzą analizy wniosków, wywiady z rodzicami, stałe obserwacje, rozmowy z dziećmi oraz współdziałają z instytucjami. Powszechność diagnoz ma charakter celowy i pozwala na efektywną wczesną interwencje i wyeliminowanie trudności, wyrównywanie szans edukacyjnych, rozwój potencjalnych możliwości dziecka. Nauczyciele stosują w trakcie zajęć indywidualizację w stosunku do wszystkich dzieci. Wykorzystują sprawdzone sposoby pozyskiwania informacji o potrzebach i możliwościach dzieci. Przedszkola udzielają pomoc zarówno dzieciom z trudnościami edukacyjnymi i rozwojowymi, jak i tym z różnorodnymi predyspozycjami i wysokim potencjałem edukacyjnym. Prowadzone są wszystkie adekwatne do potrzeb zajęcia, tj. korekcyjno-kompensacyjne, logopedyczne, rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne i inne o charakterze terapeutycznym. Działania są stale monitorowane, ewaluowane i konsultowane z poradnią psychologiczno-pedagogiczną. Dzieci czują się bezpiecznie i osiągają sukcesy na miarę swoich możliwości, dzieci mogą liczyć na wsparcie w pokonywaniu trudności.

Wnioski:

1. Możliwości psychofizyczne i potrzeby rozwojowe oraz sytuacja społeczna każdego dziecka jest rozpoznawana w sposób systemowy i prowadzona przez wszystkich nauczycieli.

2. Powszechność działań nauczycieli wykorzystujących w działaniach edukacyjnych informacje z przeprowadzonego rozpoznania, przynosi pozytywne efekty w pracy z każdym dzieckiem.

3. Prowadzone zajęcia są adekwatne do rozpoznanych potrzeb dzieci, co skutkuje ich efektywnością.

4. Możliwości psychofizyczne i potrzeby rozwojowe oraz sytuacja społeczna każdego dziecka są rozpoznawane na różnorodne sposoby i przez wszystkich nauczycieli, co świadczy o systemowym ich charakterze.

Analiza jakościowa
wyników ewaluacji zewnętrznych przeprowadzonych w 6 szkołach podstawowych
w okresie IX – II roku szkolnego 2018/ 2019

Wymaganie 2: Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej

Ewaluacja zewnętrzna problemowa prowadzona w zakresie wymagania 2 obejmowała 5 obszarów: *W szkole lub placówce realizuje się podstawę programową z uwzględnieniem osiągnięć uczniów z poprzedniego etapu edukacyjnego. Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej i wykorzystują je podczas wykonywania zadań i rozwiązywania problemów. Podstawa programowa jest realizowana z wykorzystaniem warunków i sposobów jej realizacji. W szkole lub placówce monitoruje się i analizuje osiągnięcia każdego ucznia, z uwzględnieniem jego możliwości rozwojowych, formułuje się i wdraża wnioski z tych analiz. Wdrażane wnioski przyczyniają się do wzrostu efektów uczenia się i nauczania.*

Szkoły realizują podstawę programową w oparciu o informacje dotyczące osiągnięć uczniów z poprzedniego etapu edukacyjnego. Na podstawie diagnozy szkoły przygotowują ofertę edukacyjną, a nauczyciele planują i podejmują działania dostosowane do potrzeb i możliwości ucznia na poziomie indywidualnym. Nauczyciele podejmują działania sprzyjające opanowaniu przez uczniów najważniejszych umiejętności opisanych w podstawie programowej. Nauczyciele uwzględniają w pracy z uczniami zalecane warunki i sposoby realizacji podstawy programowej poprzez cele kształcenia przedmiotowego, zalecane metody pracy, dbali o organizację przestrzeni edukacyjnej, dobór środków i pomocy dydaktycznych oraz zalecane formy aktywności ucznia. Nauczyciele najczęściej różnicują zadania i wymagania stawiane poszczególnym uczniom, stwarzają im szanse poprawy pracy lub uzyskanej oceny, dostosowują tempo pracy do indywidualnych potrzeb dziecka, proponują dodatkowe zadania, modyfikują formy i metody pracy oraz stosowne środki dydaktyczne. Wnioski, jakie formułują nauczyciele na podstawie monitorowania i analizowania postępów uczniów przyczyniają się do wzrostu efektów kształcenia.

Wnioski:

1. Nauczyciele planują i realizują procesy edukacyjne w oparciu o umiejętności uczniów zdobyte w poprzednich etapach edukacyjnych, co gwarantuje ciągłość nabywania.
2. Działania podejmowane przez nauczycieli w ramach realizowanych procesów edukacyjnych sprzyjają praktycznemu zastosowaniu przez uczniów wiadomości i umiejętności określonych w podstawie programowej.
3. Procesy edukacyjne są spójne z zalecanymi warunkami i sposobami realizacji podstawy programowej.
4. Osiągnięcia uczniów są systematycznie monitorowane przy wykorzystaniu zróżnicowanych form analizy postępów uczniów na poziomie indywidualnym, a uzyskiwana wiedza służy kadrze pedagogicznej do podejmowania działań ukierunkowanych na podnoszenie efektywności realizowanych zadań dydaktyczno-wychowawczych.
5. Nauczyciele oceniają i analizują skuteczność procesów edukacyjnych, a podejmowane działania przyczyniają się do wzrostu efektywności kształcenia przez pryzmat kompetencji nabywanych przez uczniów i ich sukcesów w ocenianiu wewnętrznym i zewnętrznym.

Wymaganie 3: Uczniowie są aktywni

Ewaluacja zewnętrzna problemowa prowadzona w zakresie wymaganie 3 obejmowała 4 obszary: *Uczniowie są zaangażowani w zajęcia prowadzone w szkole lub placówce i chętnie w nich uczestniczą. Uczniowie współpracują ze sobą w realizacji przedsięwzięć i rozwiązywaniu problemów. Nauczyciele stwarzają sytuacje, które zachęcają uczniów do podejmowania różnorodnych aktywności. Uczniowie inicjują i realizują różnorodne działania na rzecz własnego rozwoju, rozwoju szkoły lub placówki i społeczności lokalnej.*

Uczniowie są zaangażowani w zajęcia, wykazują zainteresowanie pracą na lekcji jednak nie jest to zjawisko powszechne. Chętnie współpracują ze sobą przy rozwiązywaniu problemów i w różnych podejmowanych działaniach. Przedstawiciele samorządu uczniowskiego uczestniczą w inicjowaniu i realizacji przedsięwzięć w sprawach ważnych dla uczniów. Nauczyciele stwarzają sytuacje, podczas których uczniowie mogą prezentować własne rozwiązania, pracować samodzielnie oraz uzyskiwać pomoc od nauczyciela, gdy czegoś nie rozumieją lub nie potrafią wykonać. Najczęściej uczniowie zachęceni są do udziału w konkursach, zawodach sportowych oraz do pomocy innym, rzadziej do przedstawiania swoich pomysłów oraz do pokonywania trudności w nauce i systematycznego uczenia się. Podejmowane przez uczniów działania i inicjatywy są użyteczne dla nich samych oraz szkoły i środowiska lokalnego. Uczniowie uczestniczą w różnych wydarzeniach i zajęciach poza szkołą, są współorganizatorami imprez tematycznych kierowanych do społeczności lokalnej oraz w ramach wolontariatu inicjują różnorodne akcje charytatywne.

Wnioski:

1. Nauczyciele angażują uczniów w prowadzone przez nich zajęcia lekcyjne i pozalekcyjne z różnorodnym skutkiem.
2. W szkołach widoczne jest powszechne zaangażowanie uczniów w istotne dla nich przedsięwzięcia, a ich współpraca w rozwiązywaniu problemów jest skuteczna.
3. Nauczyciele są mało skuteczni w angażowaniu uczniów w proces uczenia się.
4. W szkołach widoczna jest powszechność zaangażowania uczniów w realizację działań na rzecz własnego rozwoju i rozwoju szkoły. Podejmowane przez nich działania i inicjatywy mają charakter użyteczny również dla środowiska lokalnego.

Wymaganie 7: Szkoła lub placówka współpracuje ze środowiskiem lokalnym na rzecz wzajemnego rozwoju

Ewaluacja zewnętrzna problemowa prowadzona w zakresie wymaganie 7 obejmowała 2 obszary: *Szkoła lub placówka, w sposób celowy, współpracuje z instytucjami i organizacjami działającymi w środowisku lokalnym. Współpraca szkoły lub placówki ze środowiskiem lokalnym wpływa na ich wzajemny rozwój oraz na rozwój uczniów.*

Szkoły wykorzystują zasoby środowiska lokalnego podejmując wiele różnorodnych i zaplanowanych działań w celu kształtowania kompetencji kluczowych oraz rozwijania zainteresowań i uzdolnień uczniów. Realizując te cele szkoły współpracują z różnymi instytucjami wspomagającymi edukację uczniów. Dzięki współpracy z instytucjami

ze środowiska lokalnego szkoły poszerzają ofertę edukacyjną, zapobiegają zachowaniom niepożądanym, wspomagają uczniów w pokonywaniu trudności szkolnych, kształtowaniu postaw oraz wyposażają uczniów i nauczycieli w przydatne umiejętności oraz wzbogacają bazę szkoły.

Wnioski:

1. Szkoły współpracują z wieloma instytucjami i organizacjami środowiska lokalnego, podejmowane celowe i zamierzone działania wpływają na rozwój szkoły i uczniów.

Wymaganie 3: Rodzice są partnerami szkoły lub placówki

Ewaluacja zewnętrzna problemowa prowadzona w zakresie wymagania 3 obejmowała 3 obszary: *Rodzice współdecydują w sprawach szkoły lub placówki i uczestniczą w podejmowanych działaniach. W szkole lub placówce współpracuje się z rodzicami na rzecz rozwoju ich dzieci. Szkoła lub placówka pozyskuje i wykorzystuje opinie rodziców na temat swojej pracy.*

Rodzice są traktowani w szkole po partnersku, wspólnie z nimi podejmowane są decyzje dotyczące pracy na rzecz uczniów. Szkoła wypracowała skuteczne sposoby motywowania rodziców do włączania się w realizowane przez nią działania. Jednocześnie dominującą formą współpracy rodziców w jednej z badanych szkół jest udział i pomoc w organizacji imprez klasowych i szkolnych. Widoczny jest mały wpływ rodziców na decyzje podejmowane w szkole. Nauczyciele współpracują z rodzicami na rzecz rozwoju ich dziecka w sytuacjach trudnych, rozwoju zainteresowań i pasji oraz systematycznie informują ich o potrzebach i możliwościach rozwoju ich dziecka. Nauczyciele zachęcają rodziców do wyrażania opinii na temat pracy szkoły, a pozyskane informacje wykorzystują podczas planowania i realizowania działań dydaktycznych, wychowawczych oraz opiekuńczych. Na temat pracy szkoły swoje sugestie mogą najczęściej wyrażać podczas spotkań z wychowawcą i nauczycielami oraz poprzez ankiety. Opinie są wykorzystywane do usprawnienia funkcjonowania szkoły.

Wnioski:

1. Opinie i sugestie rodziców na temat działań są wykorzystywane do planowania pracy dydaktyczno-wychowawczej i wprowadzania zmian organizacyjnych polepszających funkcjonowanie szkoły.

2. Szkoły realizują we współpracy z rodzicami działania ukierunkowane na rozwój uczniów.

Analiza jakościowa
wyników ewaluacji zewnętrznych przeprowadzonych w szkole branżowej I stopnia
w okresie IX – II roku szkolnego 2018/ 2019

Wymaganie 2: Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej

Ewaluacja zewnętrzna problemowa prowadzona w zakresie wymagania 2 obejmowała 5 obszarów: *W szkole lub placówce realizuje się podstawę programową z uwzględnieniem osiągnięć uczniów z poprzedniego etapu edukacyjnego. Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej i wykorzystują je podczas wykonywania zadań i rozwiązywania problemów. Podstawa programowa jest realizowana z wykorzystaniem warunków i sposobów jej realizacji. W szkole lub placówce monitoruje się i analizuje osiągnięcia każdego ucznia, z uwzględnieniem jego możliwości rozwojowych, formułuje się i wdraża wnioski z tych analiz. Wdrażane wnioski przyczyniają się do wzrostu efektów uczenia się i nauczania.*

Nauczyciele rozpoznają osiągnięcia uczniów z poprzedniego etapu edukacyjnego stosując różne sposoby i podejmują działania ukierunkowane na ich rozwój. na podstawie wyników diagnoz wstępnych nauczyciele adekwatnie do potrzeb i możliwości uczniów planują proces dydaktyczny, modyfikują plany pracy, dostosowują metody i formy pracy, wprowadzają indywidualizację. w procesie edukacyjnym nauczyciele realizują podstawowe cele i zadania określone w podstawie programowej. Kształtowanie kluczowych kompetencji odbywa się zgodnie z podstawą programową przez wszystkich nauczycieli lecz nierównomiernie. Nabywana wiedza i umiejętności są przez uczniów wykorzystywane do rozwiązywania problemów, wykonywania zadań różnymi sposobami oraz dalszego uczenia się. Podczas realizacji podstawy programowej nauczyciele wykorzystują główne cele kształcenia przedmiotowego oraz kluczowe zadania nauczyciela przedmiotu. Procesy edukacyjne i zmiany organizacyjne kształcenia są spójne z warunkami i sposobami realizacji podstawy programowej. W szkołach widoczna jest prawidłowa organizacja przestrzeni edukacyjnej, wykorzystywanie zalecanych metod pracy, odpowiednie wyposażenie pracowni i dobór stosownych pomocy dydaktycznych. Nauczyciele powszechnie monitorują osiągnięcia uczniów poprzez różnorodne działania, a wnioski wykorzystują przede wszystkim do modyfikowania metod i form pracy, różnicowania zadań i wymagań stawianych poszczególnym uczniom. W szkołach podejmowane są skuteczne działania w wyniku wdrażania wniosków z monitorowania i analizowania osiągnięć uczniów.

Wnioski:

- 1, Nauczyciele diagnozują osiągnięcia uczniów z poprzedniego etapu edukacyjnego i wykorzystuje je do planowania procesu dydaktycznego.
2. Procesy edukacyjne są spójne z umiejętnościami opisanymi w podstawie programowej, a sposób nabywania wiadomości i umiejętności wskazuje na użyteczność w procesie uczenia się uczniów.
3. Procesy edukacyjne realizowane są z wykorzystaniem warunków i sposobów realizacji podstawy programowej.
4. Nauczyciele monitorują i analizują osiągnięcia uczniów uwzględniają ich możliwości rozwojowe, a wnioski wykorzystują w bieżącej pracy z uczniami.

5. Działania podejmowane na podstawie wniosków wynikających z monitorowania i analizowania osiągnięć uczniów przyczyniają się do wzrostu efektów uczenia się i nauczania.

Wymaganie 3: Uczniowie są aktywni

Ewaluacja zewnętrzna problemowa prowadzona w zakresie wymaganie 3 obejmowała 4 obszary: *Uczniowie są zaangażowani w zajęcia prowadzone w szkole lub placówce i chętnie w nich uczestniczą. Uczniowie współpracują ze sobą w realizacji przedsięwzięć i rozwiązywaniu problemów. Nauczyciele stwarzają sytuacje, które zachęcają uczniów do podejmowania różnorodnych aktywności. Uczniowie inicjują i realizują różnorodne działania na rzecz własnego rozwoju, rozwoju szkoły lub placówki i społeczności lokalnej.*

Nauczyciele angażują uczniów w zajęcia jednak nie wszyscy wykazują inicjatywę. Jednocześnie z deklaracji badanych uczniów wynika, że chętnie uczestniczą w zajęciach lekcyjnych oraz pozalekcyjnych. Widoczne jest zaangażowanie uczniów w istotne dla nich przedsięwzięcia, co wynika z dotychczasowych skutecznych form współpracy uczniów w rozwiązywaniu problemów. Nauczyciele inicjują i realizują różne przedsięwzięcia, zachęcają młodzież do udziału w Zajęciach pozalekcyjnych, konkursach i zawodach, organizacji wolontariatu, rozwoju i prezentowania własnych uzdolnień oraz pokonywania trudności w nauce. Uczniowie mają możliwość podejmowania różnorodnych form aktywności dzięki stwarzaniu im przez nauczycieli sprzyjających sytuacji. Nauczyciele zachęcają ich do udziału w zajęciach pozalekcyjnych, konkursach i zawodach, organizacji wolontariatu, rozwoju i prezentowania własnych uzdolnień oraz pokonywania trudności w nauce. Uczniowie inicjują działania i włączają się w ich realizację. Przyczynia się do większej integracji zespołu klasowego, zmniejszenia problemów w nauce i podniesienia kompetencji organizacyjnych.

Wnioski:

1. Nauczyciele angażują uczniów, jednakże uczniowie nie zawsze są zainteresowani pracą na lekcji oraz innymi zajęciami prowadzonymi w szkole.
2. Uczniowie angażują się w istotne dla nich przedsięwzięcia, współpracują ze sobą w realizacji przedsięwzięć oraz rozwiązywaniu problemów.
3. Nauczyciele stwarzają sytuacje, w których uczniowie mogą podejmować różnorodne aktywności. Wzmocnienia wymagają działania nauczycieli w zakresie motywowania uczniów do większego zaangażowania.
4. Uczniowie angażują się w realizację działań na rzecz własnego rozwoju, szkoły i środowiska lokalnego. Podejmowane przez uczniów działania i inicjatywy są użyteczne dla nich samych oraz szkoły i środowiska lokalnego.

Wymaganie 7: Szkoła lub placówka współpracuje ze środowiskiem lokalnym na rzecz wzajemnego rozwoju

Ewaluacja zewnętrzna problemowa prowadzona w zakresie wymaganie 7 obejmowała 2 obszary: *Szkoła lub placówka, w sposób celowy, współpracuje z instytucjami i organizacjami działającymi w środowisku lokalnym. Współpraca szkoły lub placówki ze środowiskiem lokalnym wpływa na ich wzajemny rozwój oraz na rozwój uczniów.*

Szkoły współpracują z zakładami pracy, w celu realizacji kształcenia praktycznego w różnych zawodach uczniów będących pracownikami młodocianymi. Nauczyciele współpracują z instytucjami i organizacjami w środowisku lokalnym, a ich podejmowane działania wynikają z potrzeb szkoły, zainteresowań uczniów, aktualnych wydarzeń lokalnych, realizacji podstawy programowej, przyjętych założeń koncepcji pracy. Podejmowane działania pozytywnie wpływają na uczniów poprzez m.in. dobre przygotowanie do pracy zawodowej, są one ukierunkowane na rozwój edukacyjny, kulturowy i społeczny uczniów, a także na promocje szkoły w środowisku lokalnym.

Wnioski:

1. Szkoły współpracują z instytucjami i organizacjami działającymi w środowisku lokalnym określają cele i analizują skuteczność podejmowanych działań
2. Współpraca szkoły z lokalnymi organizacjami i instytucjami przyczynia się do rozwoju szkoły i środowiska oraz uczniów.

Analiza jakościowa
wyników ewaluacji zewnętrznych przeprowadzonych w 5 technikach
w okresie IX – II roku szkolnego 2018/ 2019

Wymaganie 1: Procesy edukacyjne są zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się

Ewaluacja zewnętrzna problemowa prowadzona w zakresie wymaganie 1 obejmowała 10 obszarów: *Planowanie i organizacja procesów edukacyjnych w szkole lub placówce służy rozwojowi uczniów. Nauczyciele, w tym pracujący w jednym oddziale, współpracują ze sobą w planowaniu, organizowaniu, realizowaniu i modyfikowaniu procesów edukacyjnych. Nauczyciele pomagają sobie nawzajem i wspólnie rozwiązują problemy. Organizacja procesów edukacyjnych umożliwia uczniom powiązanie różnych dziedzin wiedzy i jej wykorzystanie. Uczniowie mają wpływ na sposób organizowania i przebieg procesu uczenia się. Uczniowie znają stawiane przed nimi cele i formułowane wobec nich oczekiwania. Nauczyciele stosują różne metody pracy dostosowane do potrzeb ucznia, grupy i oddziału. Sposób informowania ucznia o jego postępach w nauce oraz ocenianie pomagają uczniom uczyć się i planować indywidualny rozwój. Nauczyciele motywują uczniów do aktywnego uczenia się i wspierają ich w trudnych sytuacjach, tworząc atmosferę sprzyjającą uczeniu się. Nauczyciele kształtują u uczniów umiejętność uczenia się.*

Planując i organizując procesy edukacyjne nauczyciele dokonują analiz diagnoz, wyników egzaminu gimnazjalnego, zagadnień sprawiających uczniom problemy, obserwacji postępów uczniów w nauce. W zespołach nauczycieli dokonywana jest modyfikacja programów nauczania i weryfikacje planów. Uczniowie chętnie wykonują polecenia, zadania, ćwiczenia zwykle są aktywni, rzadko natomiast proponują własne rozwiązania. Większość nauczycieli angażuje się w pracę zespołową, podejmują różnorodne działania od ustalania zestawu programów nauczania dla danego oddziału, modyfikowaniu ich w miarę potrzeb, diagnozowania osiągnięć uczniów, analizowania efektów nauczania i wspólnie realizowanych działań po organizowanie wycieczek edukacyjnych, imprez i uroczystości oraz realizację projektów. Nauczyciele współpracując ze sobą rozwiązują problemy o różnym podłożu. Spotkania i toczone rozmowy oraz uzgodnienia pozwalają na wymianę doświadczeń, konsultacje i doradztwo. Nie wszyscy nauczyciele umożliwiają uczniom powiązanie różnych dziedzin wiedzy i jej wykorzystania w praktyce. Nie wszyscy nawiązują na lekcjach do życia codziennego, do aktualnych wydarzeń, wykorzystują nowoczesne technologie oraz wiedzę i doświadczenie uczniów zdobyte podczas praktyk, wyjazdów. Uczniowie najczęściej mają możliwość odwoływania się do wiedzy przedmiotowej, rzadziej do doświadczeń pozaszkolnych czy wiedzy z innych przedmiotów. Nauczyciele uzgadniają z uczniami terminy klasówek, jednocześnie rzadko zachęcają ich do wyrażania opinii o sposobie uczenia się. Uczniowie mają najczęściej możliwość wyboru tempa pracy, a w mniejszym stopniu udział uczniów dotyczy wyboru, form pracy i zadań do wykonania. Nie wszyscy nauczyciele przekazują uczniom cele lekcji, ważnym aspektem jest fakt, że uczniowie wiedzą, czego mają się uczyć i uczą się tego co powinni poznać. Nauczyciele stosują różnorodne metody nauczania, a ich dobór wynika ze specyfiki przedmiotu. Nauczyciele oceniają uczniów zgodnie z przyjętymi w szkołach zasadami, przekazują im informacje o postępach w nauce. Udzielają uczniom informacji zwrotnej poprzez krótki, ustny komentarz do wypowiedzi rozwiązywanego zadania. Nauczyciele tworzą atmosferę sprzyjającą uczeniu się, dbają o dobre relacje rówieśnicze. Działania nauczycieli w zakresie kształtowania u uczniów umiejętności uczenia się udzielają im przydatnych wskazówek wspomagających ten proces, natomiast rzadziej tworzą na lekcjach sytuacje, w których uczniowie mogliby uczyć się od siebie nawzajem.

Wnioski:

1. Procesy edukacyjne są planowane i realizowane w sposób, który w znacznym zakresie odpowiada potrzebom uczniów .
2. Nauczyciele angażują się w prace zespołowa, podejmują różnorodne działania dotyczące planowania, organizowania, realizowania i modyfikowania procesów edukacyjnych, ukierunkowane na uczniów.
3. Nauczyciele nie w pełni stwarzają uczniom możliwości powiązania różnych dziedzin wiedzy i lepszego rozumienia świata.
4. Uczniowie mają niewielki wpływ na sposób organizowania i realizacji procesu uczenia się.
5. Uczniowie dobrze czują się w szkole i są zmotywowani do aktywnego uczenia się, dzięki skutecznemu przekazywaniu informacji zwrotnej, stosowaniu przejrzystych zasad oceniania oraz tworzeniu atmosfery sprzyjającej realizacji procesu edukacyjnego przez wszystkich pracowników szkoły.
6. Nauczyciele stosują różnorodne metody nauczania dostosowując je do wcześniej rozpoznanych zróżnicowanych potrzeb.

Analiza jakościowa
wyników ewaluacji zewnętrznych przeprowadzonych w 2 liceach ogólnokształcących
w okresie IX – II roku szkolnego 2018/ 2019

Wymaganie 1: Procesy edukacyjne są zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się

Ewaluacja zewnętrzna problemowa prowadzona w zakresie wymaganie 1 obejmowała 10 obszarów: *Planowanie i organizacja procesów edukacyjnych w szkole lub placówce służy rozwojowi uczniów. Nauczyciele, w tym pracujący w jednym oddziale, współpracują ze sobą w planowaniu, organizowaniu, realizowaniu i modyfikowaniu procesów edukacyjnych. Nauczyciele pomagają sobie nawzajem i wspólnie rozwiązują problemy. Organizacja procesów edukacyjnych umożliwia uczniom powiązanie różnych dziedzin wiedzy i jej wykorzystanie. Uczniowie mają wpływ na sposób organizowania i przebieg procesu uczenia się. Uczniowie znają stawiane przed nimi cele i formułowane wobec nich oczekiwania. Nauczyciele stosują różne metody pracy dostosowane do potrzeb ucznia, grupy i oddziału. Sposób informowania ucznia o jego postępach w nauce oraz ocenianie pomagają uczniom uczyć się i planować indywidualny rozwój. Nauczyciele motywują uczniów do aktywnego uczenia się i wspierają ich w trudnych sytuacjach, tworząc atmosferę sprzyjającą uczeniu się. Nauczyciele kształtują u uczniów umiejętność uczenia się.*

Planując procesy edukacyjne, nauczyciele uwzględniają wyniki prowadzonego diagnozowania uczniów oraz wykorzystują wnioski z analizy egzaminów i z pracy zespołów przedmiotowych. Dzięki temu dokonują właściwych modyfikacji rozkładów materiału i organizują odpowiednie zajęcia. uczniowie chętnie wykonują zadania, polecenia, ćwiczenia, rzadziej wykazują się aktywnością, sporadycznie proponowali własne rozwiązania. Nauczyciele w powołanych zespołach przedmiotowych wspólnie przygotowują rozkłady materiału, planują i przeprowadzają testy diagnozujące, analizują wyniki egzaminów, opracowują przedmiotowe systemy oceniania, wymieniają się wiedzą i doświadczeniem, ustalają harmonogram realizacji działań profilaktyczno-wychowawczych, regulamin rady pedagogicznej, plan doskonalenia nauczycieli, kalendarz szkoły. W jednym badanym liceum dane zastane nie potwierdzają powszechności zaangażowania nauczycieli we współpracę i różnorodności ich działań w planowaniu, organizowaniu, realizowaniu i modyfikowaniu procesów edukacyjnych. Nauczyciele wspólnie rozwiązują problemy i skutecznie sobie pomagają. Uczniowie mają możliwość powiązania różnych dziedzin wiedzy i jej wykorzystania podczas niektórych zajęć w szkole. uczniowie mają niewielki wpływ na przebieg lekcji, metod i form pracy a także zadania edukacyjne, jakie wykonywane są na lekcjach. Zatem w niewielkim stopniu partycypują w organizowaniu i przebiegu procesu uczenia się. Uczniowie znają cele i wiedzą po co się uczą, jednak nie na wszystkich lekcjach są zapoznawani z formułowanymi wobec nich oczekiwaniami. Nauczyciele stosują różne metody i formy pracy podczas zajęć, nie uwzględniają jednak zróżnicowanych potrzeb uczniów. Nauczyciele powszechnie przestrzegają ustalonych zasad oceniania, preferowanym przez nauczycieli sposobem przekazywania uczniom informacji zwrotnej o ich postępach w nauce jest krótki ustny komentarz do wypowiedzi, rozwiązywanego zadania czy innych działań na lekcji. Nie wszyscy nauczyciele poprzez swoje działania motywują uczniów do nauki oraz budują atmosferę zapewniającą uczniom poczucie bezpieczeństwa emocjonalnego. Kształtowanie u uczniów umiejętności uczenia się, w tym także uczenia się od siebie, nie jest w szkołach działaniem powszechnym.

Wnioski:

1. Nie wszyscy nauczyciele angażują się w prace powołanych zespołów, jednocześnie dzielą się swoją wiedzą, doświadczeniem, informacjami, wspólnie rozwiązują problemy.
2. Nie wszyscy nauczyciele stwarzają uczniom możliwość wpływania na przebieg procesu uczenia się, co powoduje, że uczniowie na zajęciach są mało aktywni, nie proponują własnych rozwiązań.
3. Metody pracy stosowane przez nauczycieli nie uwzględniają zróżnicowanych potrzeb edukacyjnych wszystkich uczniów.
4. Nie wszyscy nauczyciele poprzez swoje działania motywują uczniów co ma wpływ na poczucie bezpieczeństwa emocjonalnego.
5. Nie wszyscy nauczyciele rozwijają umiejętności uczenia się i tworzą sytuacje do wzajemnego wspomagania w nauce.

Analiza jakościowa
wyników ewaluacji zewnętrznych przeprowadzonych w ORW, SOSW, MOS
w okresie IX – II roku szkolnego 2018/ 2019

Wymaganie 2: Wychowankowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej

Ewaluacja zewnętrzna problemowa prowadzona w zakresie wymagania 2 obejmowała 6 obszarów: *Wychowankowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej i wykorzystują je podczas wykonywania zadań i rozwiązywania problemów. Działania służące nabywaniu wiadomości i umiejętności dostosowuje się do zdiagnozowanych potrzeb i możliwości wychowanków. Rozwój wychowanków planuje się indywidualnie, z uwzględnieniem postępów każdego wychowanka. Podstawa programowa jest realizowana z wykorzystaniem warunków i sposobów jej realizacji oraz z uwzględnieniem osiągnięć uczniów z poprzedniego etapu edukacyjnego. Nauczyciele stosują różnorodne metody pracy, z uwzględnieniem możliwości, zdolności i sposobów uczenia się wychowanków. W placówce, odpowiednio do specyfiki jej działania, monitoruje się proces nabywania wiedzy i umiejętności przez wychowanków w odniesieniu do potrzeb i możliwości każdego wychowanka.*

Dostosowywanie działań służących nabywaniu wiedzy i umiejętności do indywidualnych potrzeb i możliwości wychowanków dotyczy głównie form i sposobów pracy, metod pracy oraz utrwalania zdobytej wiedzy i umiejętności i obejmuje każdego wychowanka. Zadania wykonywane przez wychowanków na zajęciach zawsze pozwalają im na demonstrowanie nabytej wiedzy oraz zastosowanie umiejętności i pojęć, nie mają natomiast możliwości rozumowania, bądź złożonego rozumowania, używania dowodów, argumentowania na podstawie analizy faktów. Nauczyciele realizują wszystkie cele i zadania podstawy programowej, ze szczególnym uwzględnieniem indywidualnego wspomaganie rozwoju każdego wychowanka i nabywania kompetencji społecznych. Realizowane przez nauczycieli działania, które służą nabywaniu wiedzy i umiejętności przez wychowanków są dostosowane do indywidualnych potrzeb i możliwości zdecydowanej większości wychowanków. Dostosowanie to dotyczy przede wszystkim: metod, form i sposobów pracy, utrwalania zdobytej wiedzy i umiejętności oraz wykorzystania ich w praktyce, kształtowania właściwych postaw i zachowań. Nauczyciele planują swoje działania w oparciu o rozpoznane potrzeby, możliwości i postępy każdego z wychowanków. Również wszyscy nauczyciele w bieżącej pracy systematycznie pomagają większości wychowanków w realizacji ich zadań wskazanych w indywidualnym programie edukacyjno-terapeutycznym. Nauczyciele dokonują ewaluacji indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych oraz planują i realizują z wychowankami kolejne działania. Realizują podstawę programową z wykorzystaniem warunków i sposobów jej realizacji. Wychowankowie chętnie biorą udział w konkursach tematycznych, odnoszą w nich sukcesy, dzięki czemu wzrasta ich samoocena. W ośrodku wykorzystywane są metody i formy pracy, które ułatwiają wychowankom uczenie się, wspierają ich rozwój z uwzględnieniem indywidualnych specyficznych potrzeb. Nauczyciele monitorują proces nabywania wiedzy i umiejętności przez uczniów w odniesieniu do potrzeb i możliwości każdego.

Wnioski:

1. Dostosowywanie działań służących nabywaniu przez wychowanków wiadomości i umiejętności do ich potrzeb jest powszechne i wpływa pozytywnie na przebieg procesu nauczania.
2. Nauczyciele podejmują adekwatne działania w zakresie planowania rozwoju każdego z wychowanków z uwzględnieniem ich postępów, co wpływa na osiągnięcie przez nich sukcesów na miarę swoich możliwości i predyspozycji.
3. W ośrodkach widoczna jest różnorodność stosowanych metod pracy z wychowankami mających na celu pobudzenie ich do aktywności i uwzględniających ich zróżnicowane potrzeby.
4. Wszyscy nauczyciele monitorują nabywanie potrzebnych umiejętności przez każdego z wychowanków, podejmując przy tym różnorodne działania adekwatnie do rozpoznanych ich indywidualnych potrzeb i możliwości.

Wymaganie 3: Wychowankowie są aktywni

Ewaluacja zewnętrzna problemowa prowadzona w zakresie wymagania 3 obejmowała 3 obszary: *Nauczyciele stwarzają sytuacje, które zachęcają wychowanków do podejmowania różnorodnych aktywności, odpowiednio do ich możliwości. Wychowankowie są zaangażowani w zajęcia prowadzone w placówce. Wychowankowie są, odpowiednio do swoich możliwości, samodzielni w podejmowaniu różnorodnych aktywności, mają świadomość celów i korzyści, jakie przynosi udział w zajęciach.*

Nauczyciele w ośrodkach tworzą szereg sytuacji edukacyjnych i wychowawczych, aby wychowankowie mogli słuchać, doświadczać, wyrażać własne oczekiwania, dokonywać wyboru i pracować samodzielnie. Ponadto wychowawcy/nauczyciele zachęcają ich do udziału w zajęciach lekcyjnych i pozalekcyjnych oraz konkursach, a także rozwijania własnych uzdolnień. Wychowankowie w małym stopniu deklarują zaangażowanie w zajęcia organizowane przez placówki, chociaż w większości chętnie biorą udział w zajęciach. Aktywność wychowanków związana jest z funkcjami poznawczymi, emocjonalnymi i opartych na działaniu. Nauczyciele starają się uzmysłwić swoim podopiecznym korzyści płynące z ich aktywności. Dostrzegają, że rośnie ich poczucie własnej wartości, stają się empatyczni, zaczynają dbać o porządek i angażować w prace domowe, zmieniają swój system wartości i uczą się właściwych norm zachowania.

Wnioski:

1. Nauczyciele zachęcają wychowanków do podejmowania różnorodnych aktywności.
2. Nauczyciele są skuteczni w angażowaniu wychowanków do działania, w większości chętnie biorą udział w lekcjach.
3. Zajęcia prowadzone w ośrodkach są użyteczne i prowadzą do jak najlepszego przygotowania wychowanków do samodzielnego funkcjonowania w społeczeństwie.

Wymaganie 6: Placówka współpracuje ze środowiskiem lokalnym na rzecz wzajemnego rozwoju

Ewaluacja zewnętrzna problemowa prowadzona w zakresie wymaganie 6 obejmowała 2 obszary: *Placówka, w sposób celowy, współpracuje z instytucjami i organizacjami działającymi w środowisku lokalnym, w tym z podmiotami odpowiedzialnymi za wspomaganie dzieci i młodzieży, odpowiednio do potrzeb dzieci i młodzieży i ich sytuacji społecznej. Współpraca placówki ze środowiskiem lokalnym wpływa na ich wzajemny rozwój oraz na rozwój wychowanków.*

Współpraca Ośrodków ze środowiskiem lokalnym jest użyteczna i wpływa na ich wzajemny rozwój jak i rozwój wychowanków. Widoczny jest również postęp w integrowaniu się społeczności ośrodków z podmiotami środowiska lokalnego poprzez wspólny udział w imprezach i uroczystościach. Wychowankowie integrują się ze środowiskiem, nabywają właściwą postawę społeczną, zdobywają nowe umiejętności. Wzrasta ich samoocena, uczą się panować nad emocjami.

Wnioski:

1. Placówki współpracują z instytucjami ze środowiska lokalnego, wzajemna współpraca przynosi obopólne korzyści.

Analiza jakościowa
wyników ewaluacji zewnętrznych przeprowadzonych w 2 poradniach psychologiczno –
pedagogicznych w okresie IX – II roku szkolnego 2018/ 2019

Wymaganie 2: Placówka zaspokaja potrzeby osób, instytucji i organizacji korzystających z oferty placówki

Ewaluacja zewnętrzna problemowa prowadzona w zakresie wymagania 2 obejmowała 3 obszary: *Realizacja oferty placówki pozwala osiągać jej cele i wypełniać zadania statutowe oraz zaspokaja potrzeby osób, instytucji i organizacji z niej korzystających. Podejmowane są działania służące wyrównywaniu szans w dostępie do oferty placówki. Placówka pozyskuje informacje od osób, instytucji i organizacji, które skorzystały z oferty placówki, na temat działań podejmowanych przez placówkę. W opinii osób, instytucji i organizacji korzystających z oferty placówki, wsparcie otrzymywane w placówce jest odpowiednie do ich potrzeb. Placówka zachęca osoby, instytucje i organizacje korzystające z oferty placówki do własnego rozwoju.*

Klienci poradni korzystają z oferty placówki, uzyskują istotne wiadomości, umiejętności i korzyści. Najczęściej korzystali z terapii logopedycznej, pomocy psychologa, zajęć socjoterapeutycznych i ART dla dzieci. Oferta odpowiada potrzebom klientów. PPP przeprowadza diagnozy: psychologiczna, pedagogiczna, logopedyczna, preferencji zawodowych. Placówki przeprowadzą badania grupowe, np. dotyczące dzieci uzdolnionych, wyboru kierunku kształcenia oraz przesiewowe: logopedyczne, psychologiczne. Oferowana jest też terapia indywidualna i grupowa psychologiczna pedagogiczna, logopedyczna. Klienci korzystający z usług poradni mają poczucie równego i sprawiedliwego traktowania oraz wiedzą z jakiego wsparcia mogą skorzystać. Źródłem informacji jest praca w sieci współpracy i samokształcenia pedagogów, zapotrzebowanie środowiska oraz analiza pracy własnej. W ocenie klientów udzielone wsparcie przez pracowników poradni jest adekwatne do ich potrzeb. Placówki dostosowały się do ich próśb organizowania zajęć w terminach dla nich dogodnych oraz, że uzyskali wskazówki jak mają pracować z własnym dzieckiem. Działania poradni są skierowane do wszystkich grup klientów, wśród których są: uczniowie, ich rodzice oraz nauczyciele różnego typu placówek edukacyjnych.

Wnioski:

1. Oferta poradni i podejmowane na jej podstawie działania wynikają z potrzeb osób, instytucji i organizacji z niej korzystających.
2. Klienci korzystający z usług poradni mają poczucie równego i sprawiedliwego traktowania oraz wiedza z jakiego wsparcia mogą skorzystać.
3. Placówka analizuje pozyskane informacje i wykorzystuje je do wprowadzania zmian.
4. Placówka podejmuje różnorodne działania zachęcające swoich klientów: uczniów, rodziców, nauczycieli i placówki edukacyjne do własnego rozwoju.

Wymaganie 3: Placówka współpracuje ze środowiskiem lokalnym na rzecz wzajemnego rozwoju

Ewaluacja zewnętrzna problemowa prowadzona w zakresie wymaganie 3 obejmowała 2 obszary: *Placówka w sposób celowy, współpracuje z instytucjami i organizacjami działającymi w środowisku lokalnym. Współpraca placówki ze środowiskiem lokalnym wpływa na ich wzajemny rozwój.*

Poradnie planują działania w ramach współpracy z lokalnymi partnerami, w efekcie czego podejmowane są różnorodne działania na rzecz dzieci, młodzieży i środowiska, w którym się znajdują. Oferta poradni zaspakaja potrzeby środowiska lokalnego. Systematyczna współpraca z poradnią przyczynia się do lepszego funkcjonowania dzieci i młodzieży w środowisku. Placówka pozyskuje informacje zwrotną, dzięki czemu może się rozwijać i modyfikować swoją pracę. Poszerza ofertę swoich działań, a także pozyskuje informacje o rodzinie ucznia, które pomagają w poszukiwaniu podłoża jego zachowań i ustaleniu diagnozy.

Wnioski:

1. Działania podejmowane przez placówkę we współpracy z partnerami są zespołowo planowane, systematycznie prowadzone i odpowiadają na aktualne potrzeby środowiska lokalnego oraz wpływają na ich wzajemny rozwój.

Analiza jakościowa
wyników ewaluacji zewnętrznych przeprowadzonych w Bursie
w okresie IX – III roku szkolnego 2018/ 2019

Wymaganie 3 : Placówka wspomaga rozwój wychowanków, z uwzględnieniem ich indywidualnej sytuacji. Wychowankowie są zaangażowani w zajęcia prowadzone w placówce i chętnie w nich uczestniczą.

Ewaluacja zewnętrzna problemowa prowadzona w zakresie wymaganie 3 obejmowała 7 obszarów: *W placówce rozpoznaje się możliwości psychofizyczne, potrzeby rozwojowe oraz sytuacje społeczna każdego wychowanka. Nauczyciele i inne osoby realizujące zadania placówki stwarzają sytuacje, w których zachęcają wychowanków do podejmowania różnorodnych aktywności, z uwzględnieniem rozpoznanych możliwości psychofizycznych każdego wychowanka i jego potrzeb rozwojowych. W placówce są prowadzone działania zwiększające szanse edukacyjne wychowanków. Działania te (zwiększające szanse edukacyjne wychowanków) uwzględniają indywidualne potrzeby każdego wychowanka. W opinii rodziców i wychowanków wsparcie otrzymywane w placówce odpowiada ich potrzebom. W placówce wspiera się wychowanków w przyjmowaniu odpowiedzialności za własny rozwój.*

Bursa posiada ustalony sposób postępowania w przypadku diagnozowania i obejmowania wychowanków potrzebnym wsparciem. Jednym ze sposobów na poznanie środowiska dziewcząt mieszkających w bursie są bezpośrednie z nimi rozmowy i w razie potrzeby z ich rodzicami. Prowadzona jest obserwacja w zakresie funkcjonowania w zespole, monitorowane są wyniki w nauce, prowadzone rozmowy na temat problemów w nauce i problemów osobistych. Bursa organizuje zajęcia, które pobudzają zainteresowanie dziewcząt i są przydatne w życiu codziennym. W placówce podejmowane są działania, które zaspakajają główną potrzebę wychowanek, czyli spokojne warunki do nauki. Ze względu na specyfikę pracy placówki, a także liczne zajęcia pozalekcyjne i pozaszkolne w których biorą udział dziewczęta, organizowane w Bursie zajęcia cieszą się różnorodną frekwencją i zainteresowaniem. Wychowawca poprzez rozmowy indywidualne i obserwacje, pozyskuje wiedzę na temat mocnych i słabych stron, komu należy pomóc i udzielić wsparcia. Wychowawca wykorzystuje informacje z przeprowadzonego rozpoznania potrzeb – dobiera adekwatne formy, metody i sposoby pracy, różnicuje rodzaj zadań i stopień ich trudności, stwarza okazje do odniesienia sukcesu każdej wychowance, na bieżąco udziela pomocy w przezwyciężaniu trudności. Wychowankowie otrzymują wsparcie w realizacji działań kształtujących poczucie odpowiedzialności za własny rozwój.

Wnioski:

1. W placówce rozpoznaje się możliwości psychofizyczne i potrzeby rozwojowe oraz sytuacje społeczna dziewcząt.
2. Wychowawca stwarza sytuacje, w których zachęca dziewczęta do podejmowania różnorodnych aktywności, prowadzi działania polegające na indywidualnym wsparciu dziewcząt.

Wymaganie 4: Placówka współpracuje ze środowiskiem lokalnym na rzecz wzajemnego rozwoju.

Ewaluacja zewnętrzna problemowa prowadzona w zakresie wymaganie 4 obejmowała 4 obszary: *Placówka wspiera rodziców w wychowaniu i zrozumieniu aktualnej sytuacji ich dzieci. Rodzice pozytywnie oceniają efekty wsparcia udzielonego im przez placówkę. Placówka w sposób celowy współpracuje z instytucjami i organizacjami działającymi w środowisku lokalnym. Współpraca placówki ze środowiskiem lokalnym wpływa na ich wzajemny rozwój oraz na rozwój wychowanków.*

Bursa podejmuje działania mające na celu wsparcie rodziców w procesie wychowawczym, poszukuje optymalnych rozwiązań w sytuacjach trudnych, wychowuje dziewczęta w sposób kształtujący określone wartości i normy oraz poczucie odpowiedzialności za podejmowane działania, a także wzmacnia się autorytet rodziców. Rodzice otrzymują od bursy wsparcie w sytuacjach kryzysowych i uważają, że jest ono dla nich pomocne. We współpracy ze środowiskiem bursa organizuje zajęcia. Współpraca placówki z instytucjami lokalnymi przynosi obopólne korzyści zarówno w sferze materialnej, jak i duchowej.

Wnioski:

1. Placówka współpracuje z rodzicami w zakresie wychowania ich dzieci, lecz w większości dotyczy to udzielania wsparcia podczas występowania trudnych sytuacji.
2. Placówka w sposób celowy, uwzględniający potrzeby wychowanek, współpracuje z instytucjami działającymi w środowisku.

Analiza jakościowa
wyników ewaluacji zewnętrznych przeprowadzonych w Szkole Przystosabiającej
do Pracy w okresie IX – II roku szkolnego 2018/ 2019

Wymaganie 2: Wychowankowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej

Ewaluacja zewnętrzna problemowa prowadzona w zakresie wymagania 2 obejmowała 6 obszarów: *Wychowankowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej i wykorzystują je podczas wykonywania zadań i rozwiązywania problemów. Działania służące nabywaniu wiadomości i umiejętności dostosowuje się do zdiagnozowanych potrzeb i możliwości wychowanków. Rozwój wychowanków planuje się indywidualnie, z uwzględnieniem postępów każdego wychowanka. Podstawa programowa jest realizowana z wykorzystaniem warunków i sposobów jej realizacji oraz z uwzględnieniem osiągnięć uczniów z poprzedniego etapu edukacyjnego. Nauczyciele stosują różnorodne metody pracy, z uwzględnieniem możliwości, zdolności i sposobów uczenia się wychowanków. W placówce, odpowiednio do specyfiki jej działania, monitoruje się proces nabywania wiedzy i umiejętności przez wychowanków w odniesieniu do potrzeb i możliwości każdego wychowanka.*

Wszyscy nauczyciele realizują podczas swoich lekcji cele i zadania wynikające z podstawy programowej dla uczniów szkoły przystosabiającej do pracy. Szczególną uwagę zwracają na zindywidualizowanie wspomagania rozwoju każdego wychowanka, wg jego potrzeb i możliwości, budowanie relacji społecznych oraz edukację zdrowotną, kształtując podczas większości swoich lekcji kluczowe umiejętności uczniów w tych obszarach, w tym sprawne komunikowanie się w języku polskim. Nabywana wiedza i umiejętności są przez uczniów wykorzystywane podczas lekcji. W czasie bieżącej pracy nauczyciele realizują adekwatne do potrzeb i możliwości uczniów działania zintegrowane, które przynoszą oczekiwane efekty. Działania dotyczące planowania rozwoju każdego ucznia prowadzone są systemowo. IPET opracowuje się zgodnie z diagnozą potrzeb i możliwości ucznia. Dwa razy w roku dokonuje się wielospecjalistycznej oceny funkcjonowania ucznia, uwzględniającej jego osiągnięcia, postępy i sukcesy, po czym planuje kolejne działania stymulujące rozwój ucznia. Realizując podstawę programową nauczyciele wykorzystują warunki i sposoby jej realizacji, w tym główne cele kształcenia przedmiotowego i kluczowe zadania nauczyciela przedmiotu. Szkoła systemowo analizuje osiągnięcia uczniów z poprzedniego etapu i podejmuje działania zapewniające im ciągłość kształcenia i rozwoju. Nauczyciele w pracy z uczniami stosują zróżnicowane metody, uwzględniające specyficzne potrzeby i możliwości edukacyjne uczniów, ich indywidualne zdolności i sposoby uczenia się. Uczniowie najbardziej czują się zmotywowani do pracy podczas lekcji, gdy uczą się czegoś nowego oraz gdy mogą obserwować efekty własnej pracy. Wszyscy nauczyciele podczas swoich zajęć monitorują nabywanie wiadomości i umiejętności przez każdego ucznia, stosując różnorodne sposoby. Wnioski z monitorowania nauczyciele wykorzystują do indywidualizacji procesu kształcenia poprzez np.: wspieranie ucznia, modyfikowanie planu indywidualnej pracy z uczniem, wprowadzanie zmian do zintegrowanych działań, wprowadzanie nowych zasad w pracy z uczniem, kwalifikowanie do zawodów sportowych.

Wnioski:

1. Procesy edukacyjne realizowane są zgodnie z podstawą programową, a wiedza i umiejętności nabywane przez uczniów są wykorzystywane w procesie uczenia się.

2. Nauczyciele powszechnie dostosowują działania służące nabywaniu wiadomości i umiejętności do zdiagnozowanych potrzeb i możliwości uczniów, udzielając im wsparcia przynoszącego oczekiwane efekty.
3. W szkole rozwój każdego ucznia planowany jest indywidualnie z uwzględnieniem jego postępów.
4. Realizacja podstawy programowej odbywa się z uwzględnieniem osiągnięć uczniów z poprzedniego etapu edukacyjnego oraz z wykorzystaniem warunków i sposobów jej realizacji.
5. Nauczyciele podczas zajęć lekcyjnych stosują zróżnicowane, adekwatne do indywidualnych potrzeb i możliwości uczniów oraz skuteczne metody pracy z uczniami.
6. Nauczyciele powszechnie monitorują nabywanie wiadomości i umiejętności przez każdego ucznia, stosując różnorodne sposoby. Na podstawie wniosków podejmują adekwatne działania służące rozwojowi uczniów.

Wymaganie 3: Wychowankowie są aktywni

Ewaluacja zewnętrzna problemowa prowadzona w zakresie wymaganie 3 obejmowała 3 obszary: *Nauczyciele stwarzają sytuacje, które zachęcają wychowanków do podejmowania różnorodnych aktywności, odpowiednio do ich możliwości. Wychowankowie są zaangażowani w zajęcia prowadzone w placówce. Wychowankowie są, odpowiednio do swoich możliwości, samodzielni w podejmowaniu różnorodnych aktywności, mają świadomość celów i korzyści, jakie przynosi udział w zajęciach.*

Nauczyciele stwarzają sytuacje, które zachęcają uczniów do podejmowania aktywności. Realizują wiele różnorodnych działań, które są skuteczne i aktywizują uczniów. Uczniowie aktywnie biorą udział w zajęciach, chętnie rozwiązywali zadania, które tłumaczyli im nauczyciele. Każdy z uczniów pracował w swoim tempie i na poziomie własnych możliwości. Do aktywnego udziału w lekcjach motywowały ich zachęty i pochwały ze strony nauczycieli. Nauczyciele wspierają uczniów w podejmowaniu i realizowaniu ich inicjatyw. Uczniowie promują w szkole zdrowy styl życia, włączają się w działania harcerskie, wszyscy uczestniczą w wydarzeniach kulturalnych na terenie szkoły i Miasta.

Wnioski:

1. Nauczyciele stwarzają uczniom sytuacje sprzyjające podejmowaniu przez nich różnych aktywności.
2. Stosowane przez nauczycieli metody i formy pracy z uczniami są skuteczne oraz sprzyjają zaangażowaniu i aktywności uczniów podczas zajęć.
3. Uczniowie, stosownie do swoich możliwości, samodzielnie podejmują różnorodne aktywności na rzecz rozwoju własnego i szkoły.

Wymaganie 6: Placówka współpracuje ze środowiskiem lokalnym na rzecz wzajemnego rozwoju.

Ewaluacja zewnętrzna problemowa prowadzona w zakresie wymaganie 6 obejmowała 2 obszary: *Placówka, w sposób celowy, współpracuje z instytucjami i organizacjami działającymi w środowisku lokalnym, w tym z podmiotami odpowiedzialnymi za wspomaganie dzieci i młodzieży, odpowiednio do potrzeb dzieci i młodzieży i ich sytuacji społecznej. Współpraca placówki ze środowiskiem lokalnym wpływa na ich wzajemny rozwój oraz na rozwój wychowanków.*

Efektom wzajemnej współpracy z wieloma podmiotami są liczne korzyści dla uczniów np. przygotowanie do znalezienia się na rynku pracy, nabycie umiejętności poszukiwania pracy na terenie zakładów pracy. Dzięki współpracy z instytucjami kształtowane i rozwijane są wśród uczniów postawy patriotyczne, etyczne i społeczne. Szkoła jest pozytywnie postrzegana w środowisku, dzięki czemu uczniowie uczestniczą w wydarzeniach miasta, przez co nie czują się wyobcowani. współpraca szkoły ze środowiskiem wpływa na wzajemny rozwój: rośnie zaufanie do szkoły i jej pozycja w środowisku, szkoła posiada lepszą bazę dydaktyczną, bogatszą ofertę edukacyjną, środowisko zmienia stosunek do osób niepełnosprawnych. Instytucje otwierają się na potrzeby osób niepełnosprawnych, organizują dla nich różnego rodzaju przedsięwzięcia.

Wnioski:

1. Szkoła w sposób systematyczny i celowy z uwzględnieniem specyfiki swojego działania współpracuje z instytucjami i organizacjami działającymi w środowisku lokalnym.
2. Współpraca szkoły ze środowiskiem lokalnym pozytywnie wpływa na rozwój obu stron i jest użyteczna.

**Analiza ilościowa
przeprowadzonych kontroli, przewidzianych w planie nadzoru pedagogicznego LKO,
w okresach: IX-II, III-VIII
roku szkolnego 2018/2019**

Temat kontroli*	Plan	Przeprowadzone kontrole przewidziane w planie nadzoru LKO					
		IX 2018 - II 2019		III 2019 – VIII 2019		Ogółem	
		liczba	%	liczba	%	liczba	%
1.	52	52	100			52	100
2.	0	0	0			0	0
3.	7	7	100			7	100
Razem:	59	59	100			59	100

*Temat kontroli, przewidzianej w planie nadzoru pedagogicznego Lubuskiego Kuratora Oświaty:

1. Ocena prawidłowości zapewnienia dzieciom i młodzieży pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
2. Zgodność przepisami prawa funkcjonowania oddziałów międzynarodowych i dwujęzycznych.
3. Ocena prawidłowości tworzenia, organizowania oraz funkcjonowania oddziałów sportowych.

**Analiza jakościowa
wyników kontroli, przewidzianych w planie nadzoru pedagogicznego LKO,
przeprowadzonych w okresie IX 2018 – II 2019
roku szkolnego 2018/2019**

I.

Temat kontroli	Typ szkoły lub placówki	Liczba zaleceń
Ocena prawidłowości zapewnienia dzieciom i młodzieży pomocy psychologiczno-pedagogicznej.	publiczne przedszkola, publiczne szkoły podstawowe	50

Kontrola dotyczyła zapewnienia dzieciom i młodzieży pomocy psychologiczno-pedagogicznej, w okresie od 1 września 2017 roku do 31 sierpnia 2018 roku.

Kontrolę przeprowadzono w publicznych ogólnodostępnych przedszkolach i szkołach podstawowych.

Kontrolą objęto 10% wskazanych powyżej przedszkoli i szkół, w okresie od 29 listopada do 14 grudnia 2018 roku.

Podczas przeprowadzenia kontroli informacje pozyskano na podstawie przedłożonej przez dyrektorów dokumentacji.

W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości dyrektor kontrolowanego przedszkola lub kontrolowanej szkoły mógł udzielić osobie kontrolującej wyjaśnień, dotyczących przyczyn zaistniałych nieprawidłowości. Wyjaśnienia dyrektora przedszkola lub szkoły określały przyczyny zaistniałych nieprawidłowości oraz opisywały działania, które zostaną podjęte w celu ich usunięcia.

Wyniki i wnioski:

PRZEDSZKOLA:

1. Nie wszystkie arkusze organizacji przedszkola określały ogólną liczbę godzin pracy finansowanych ze środków przydzielonych przez organ prowadzący przedszkole/szkołę, w tym liczbę godzin zajęć z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej, realizowanych w szczególności przez pedagoga, psychologa, logopedę i innych nauczycieli.
2. Nie we wszystkich przedszkolach dzieci były objęte pomocą psychologiczno-pedagogiczną na podstawie rozpoznania indywidualnych możliwości psychofizycznych dziecka i czynników środowiskowych wpływających na jego funkcjonowanie w przedszkolu.
3. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna w przedszkolu była udzielana z inicjatywy:
 - rodziców ucznia,
 - dyrektora przedszkola,
 - nauczyciela, wychowawcy grupy wychowawczej lub specjalisty, prowadzących zajęcia z dzieckiem,
 - poradni psychologiczno-pedagogicznej
 - asystenta rodziny
 - kuratora sądowego.
4. Nie zawsze realizacja zajęć z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej dokumentowana była w dziennikach zajęć.
5. W kontrolowanych przedszkolach z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej realizowane były: zajęcia rozwijające uzdolnienia, zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, zajęcia logopedyczne, zajęcia rozwijające kompetencje - emocjonalno-społeczne, inne zajęcia o charakterze terapeutycznym, porady i konsultacje. Nie była realizowana zindywidualizowana ścieżka realizacji obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego,
6. W niektórych przedszkolach liczebność dzieci na zajęciach korekcyjno-kompensacyjnych przekraczała dozwoloną przepisami prawa liczbę uczestników na tych zajęciach.
7. Nie zawsze nauczyciele i specjaliści udzielający pomocy psychologiczno-pedagogicznej dziecku oceniali efektywność udzielonej pomocy i formułowali wnioski dotyczące dalszych działań mających na celu poprawę funkcjonowania dziecka.
8. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna była organizowana i udzielana we współpracy:
 - rodzicami dzieci,
 - poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, w tym poradniami specjalistycznymi,
 - placówkami doskonalenia nauczycieli,
 - innymi przedszkolami/szkołami i placówkami,
 - organizacjami pozarządowymi oraz innymi instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży.
11. 30% dyrektorów kontrolowanych przedszkoli nie uzgadniało warunków współpracy organizowania i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w przedszkolu z podmiotami, z którymi tę pomoc organizowali i udzielali.

Wyniki przeprowadzonych kontroli stanowiły podstawę do wydania dyrektorom przedszkoli 20 zaleceń.

Wydane zalecenia dotyczyły zobowiązania dyrektora przedszkola do przestrzegania:

- 1) § 17 ust.1a pkt 5 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 marca 2017 r. *w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli* (Dz. U. poz. 649, z późn.zm.);
- 2) § 2 ust.1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. *w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach* (Dz. U. poz. 1591);
- 3) § 11 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. *w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji* (Dz. U. z 2017 r. poz. 1646);
- 4) § 8 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. *w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach* (Dz. U. poz. 1591);
- 5) § 20 ust. 9 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. *w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach* (Dz. U. poz. 1591);
- 6) § 4 ust. 4 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. *w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach* (Dz. U. poz. 1591).

SZKOŁY PODSTAWOWE:

1. Nie we wszystkich szkołach arkusz organizacji szkoły określał ogólną liczbę godzin pracy finansowanych ze środków przydzielonych przez organ prowadzący szkołę, w tym liczbę godzin zajęć z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej, realizowanych w szczególności przez pedagoga, psychologa, logopedę i innych nauczycieli.
2. Nie wszyscy uczniowie byli objęci pomocą psychologiczno-pedagogiczną na podstawie rozpoznania indywidualnych możliwości psychofizycznych ucznia i czynników środowiskowych wpływających na jego funkcjonowanie w przedszkolu/szkole.
3. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna w szkole była udzielana z inicjatywy:
 - ucznia,
 - rodziców ucznia,
 - dyrektora szkoły,
 - nauczyciela, wychowawcy grupy wychowawczej lub specjalisty, prowadzących zajęcia z uczniem,
 - poradni psychologiczno-pedagogicznej,
 - pomocy nauczyciela,
 - organizacji pozarządowej, innej instytucji lub podmiotu działających na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży.
4. Realizacja zajęć z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej dokumentowana była w dziennikach zajęć
5. W kontrolowanych szkołach podstawowych pomoc psychologiczno-pedagogiczna realizowana była w formie: klasy terapeutycznej, zajęć rozwijających uzdolnienia, zajęć rozwijających umiejętności uczenia się, zajęć dydaktyczno-wyrównawczych, zajęć korekcyjno-kompensacyjnych, zajęć logopedycznych, zajęć rozwijających kompetencje emocjonalno-społeczne, innych zajęć o charakterze terapeutycznym, zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu, zindywidualizowanej ścieżki kształcenia, porad, konsultacji i warsztatów.
6. W niektórych szkołach podstawowych liczebność uczniów na zajęciach rozwijających uzdolnienia, korekcyjno-kompensacyjnych, logopedycznych i dydaktyczno-wyrównawczych była niezgodna z przepisami prawa.

7. Uczeń objęty był zindywidualizowaną ścieżką kształcenia, która obejmowała zajęcia realizowane wspólnie z oddziałem i zajęcia indywidualne z uczniem.
8. Nauczyciele i specjaliści udzielający pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniowi nie oceniali efektywności udzielonej pomocy i nie formułowali wniosków dotyczących dalszych działań mających na celu poprawę funkcjonowania ucznia w 10 kontrolowanych szkołach, co stanowi 31,25% wszystkich skontrolowanych szkół.
9. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna była organizowana i udzielana we współpracy:
 - rodzicami uczniów,
 - poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, w tym poradniami specjalistycznymi,
 - placówkami doskonalenia nauczycieli,
 - innymi przedszkolami/szkołami i placówkami,
 - organizacjami pozarządowymi oraz innymi instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży.
11. 25% dyrektorów skontrolowanych szkół podstawowych nie uzgadniało warunków współpracy organizowania i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole z podmiotami, z którymi tę pomoc uczniowi organizowali i udzielali.

Wyniki przeprowadzonych kontroli stanowiły podstawę do wydania dyrektorom szkół podstawowych 30 zaleceń.

Wydane zalecenia dotyczyły zobowiązania dyrektora szkoły podstawowej do przestrzegania:

- 1) 17 ust. 2a pkt 4 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 marca 2017 r. *w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli* (Dz. U. poz. 649, z późn. zm.);
- 2) § 2 ust.1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. *w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach* (Dz. U. poz. 1591);
- 3) § 7 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. *w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach* (Dz. U. poz. 1591);
- 4) § 8 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. *w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach* (Dz. U. poz. 1591);
- 5) § 9 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. *w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach* (Dz. U. poz. 1591);
- 6) § 15 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. *w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach* (Dz. U. poz. 1591).
- 7) § 20 ust. 9 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. *w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach* (Dz. U. poz. 1591);
- 8) § 4 ust. 4 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. *w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach* (Dz. U. poz. 1591).

II.

Temat kontroli	Typ szkoły lub placówki	Liczba zaleceń
Ocena prawidłowości tworzenia, organizowania oraz funkcjonowania oddziałów sportowych.	publiczne szkoły podstawowe z oddziałami sportowymi.	4

Kontrola dotyczyła oceny prawidłowości tworzenia, organizowania oraz funkcjonowania oddziałów sportowych w publicznych szkołach podstawowych.

Kontrolę przeprowadzono w publicznych szkołach podstawowych z oddziałami sportowymi. Kontrolą objęto 30% wskazanych powyżej szkół, w okresie od 28 stycznia do 4 lutego 2019 roku.

Podczas przeprowadzenia kontroli informacje pozyskano na podstawie przedłożonej przez dyrektorów dokumentacji.

W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości dyrektor kontrolowanej szkoły mógł udzielić osobie kontrolującej wyjaśnień, dotyczących przyczyn zaistniałych nieprawidłowości. Wyjaśnienia dyrektora szkoły określały wówczas przyczyny zaistniałych nieprawidłowości oraz opisywały działania, które zostaną podjęte w celu ich usunięcia.

1. Nie we wszystkich skontrolowanych szkołach statut szkoły podstawowej uwzględnia organizację oddziałów sportowych.
2. Nie zawsze liczba uczniów realizujących szkolenie sportowe w oddziale sportowym w szkole podstawowej wynosiła co najmniej 20 uczniów w pierwszym roku szkolenia.
3. Szkolenie w oddziale sportowym jest realizowane w co najmniej trzech kolejnych klasach szkoły podstawowej.
4. Rekrutację kandydatów do oddziału sportowego w szkole podstawowej przeprowadzono zgodnie z przepisami art. 137 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – *Prawo oświatowe*.
5. W oddziale sportowym w szkole podstawowej jest realizowane szkolenie sportowe na podstawie programów szkolenia, opracowanych przez polskie związki sportowe, zatwierdzonych przez ministra właściwego do spraw kultury fizycznej.
6. Skontrolowane szkoły podstawowe posiadają obiekty lub urządzenia sportowe niezbędne do prowadzenia szkolenia sportowego lub wykorzystują obiekty lub urządzenia innych podmiotów.
7. Oddział sportowy w szkole podstawowej realizuje program szkolenia sportowego we współpracy z polskimi związkami sportowymi, klubami sportowymi, stowarzyszeniami prowadzącymi działalność statutową w zakresie kultury fizycznej lub uczelniami prowadzącymi studia wyższe na kierunku związanym z dziedziną nauk o kulturze fizycznej, zgodnie z przepisami § 7 ust. 2 - 4 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 marca 2017 r. w sprawie oddziałów i szkół sportowych oraz oddziałów i szkół mistrzostwa sportowego (Dz. U. poz. 671).
8. Współpraca prowadzona jest z: polskim związkiem sportowym, klubem sportowym, stowarzyszeniem/stowarzyszeniami prowadzącymi działalność statutową w zakresie kultury fizycznej, uczelnią/uczelniami prowadzącymi studia wyższe na kierunku związanym z dziedziną nauk o kulturze fizycznej.
9. W ramach programu szkolenia sportowego szkoła podstawowa organizuje obozy szkoleniowe, zgodnie z przepisami § 6 ust. 6 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 marca 2017 r. w sprawie oddziałów i szkół sportowych oraz

oddziałów i szkół mistrzostwa sportowego (Dz. U. poz. 671), (§ 4 ust. 3 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 października 2012 r. w sprawie warunków tworzenia, organizacji oraz działania oddziałów sportowych, szkół sportowych oraz szkół mistrzostwa sportowego (Dz. U. z 2012 r., poz. 1129)).

10. Ocena z wychowania fizycznego w oddziale sportowym w szkole podstawowej uwzględnia udział ucznia w szkoleniu sportowym.

Wyniki przeprowadzonych kontroli stanowiły podstawę do wydania dyrektorom szkół podstawowych 4 zaleceń.

Wydane zalecenia dotyczyły zobowiązania dyrektora szkoły podstawowej do przestrzegania:

- 1) § 98 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – *Prawo oświatowe* (Dz. U. z 2018 r. poz. 996);
- 2) § 2 ust. 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 marca 2017 r. *w sprawie oddziałów i szkół sportowych oraz oddziałów i szkół mistrzostwa sportowego* (Dz. U. poz. 671), § 1 ust. 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 października 2012 r. *w sprawie warunków tworzenia, organizacji oraz działania oddziałów sportowych, szkół sportowych oraz szkół mistrzostwa sportowego* (Dz. U. z 2012 r., poz. 1129).

**Analiza ilościowa
przeprowadzonych kontroli, w trybie działań doraźnych
w okresach: IX-II, III-VIII
roku szkolnego 2018/2019**

Wniosek:	Liczba przeprowadzonych kontroli		
	IX-II	III-VIII	Ogółem
Ministra Edukacji Narodowej	0		0
Rzecznika Praw Dziecka	7		7
Kuratora Oświaty	10		10
Prokuratury	1		1
Rzecznika Praw Obywatelskich	1		1
Organu prowadzącego	2		2
Rodziców	43		43
Nauczycieli	1		1
Uczniów	1		1
Innych podmiotów	0		0
Razem	66		66

**Analiza ilościowa
kontroli, w trybie działań doraźnych, przeprowadzonych w okresie
IX - II roku szkolnego 2018/2019**

Typ szkoły/placówki:	Liczba przeprowadzonych kontroli		
	IX-II	III-VIII	Ogółem
Przedszkola	10		10
Szkoły podstawowe	42		42
Gimnazja	0		0
Licea ogólnokształcące	6		6
Technika	1		1
Zasadnicze szkoły zawodowe	0		0
Branżowe szkoły I stopnia	0		0
Szkoły policealne	0		0
Specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze	2		2
Poradnie psychologiczno-pedagogiczne	1		1
Szkoły dla dorosłych	2		2
Inne	2		2
Razem	66		66

**Analiza jakościowa wyników kontroli,
w trybie działań doraźnych, przeprowadzonych
w okresie IX - II roku szkolnego 2018/2019**

Typ szkoły/placówki:	Obszar wg kategorii MEN*								Suma:
	1	2	3	4	5	6	7	8	
Przedszkola	-	-	-	1	3	6	-	3	13
Szkoły podstawowe	1	8	6	1	12	26	-	12	66
Gimnazja	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Licea ogólnokształcące	-	1	2	2	-	2	-	3	10
Technika	-	-	1	-	-	-	-	-	1
Zasadnicze szkoły zawodowe	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Branżowe szkoły I stopnia	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Szkoły policealne	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze	-	-	-	-	-	1	-	1	2
Poradnie psychologiczno-pedagogiczne	-	-	-	-	-	-	-	1	1
Szkoły dla dorosłych	-	1	-	-	-	1	-	-	2
Inne	-	-	-	1	-	1	-	-	2
Razem	1	10	9	5	15	37	0	20	97

(*)

Obszar 1: Zgodność zatrudniania nauczycieli z wymaganymi kwalifikacjami.

Obszar 2: Realizacja podstaw programowych i ramowych planów nauczania.

Obszar 3: Przestrzeganie zasad oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów oraz prowadzenia egzaminów, a także przestrzeganie przepisów dotyczących obowiązku szkolnego i obowiązku nauki.

Obszar 4: Przestrzeganie statutu szkoły lub placówki.

Obszar 5: Przestrzeganie praw dziecka i praw ucznia.

Obszar 6: Zapewnienie uczniom bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki.

Obszar 7: Przestrzeganie przez szkołę niepubliczną przepisów art. 14 ust. 3 ustawy *Prawo oświatowe*.

Obszar 8: Inne.

Wnioski:

Wyniki kontroli wskazują na konieczność podjęcia przez dyrektora szkoły/placówki działań zmierzających do poprawy jakości pracy szkoły/placówki w zakresie:

- zapewnienia dzieciom oraz uczniom bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki;
- organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej wynikającej z zaleceń i wskazań określonych w opiniach i orzeczeniach oraz adekwatnie do rozpoznanych potrzeb dzieci i uczniów;
- sprawowania nadzoru przez dyrektorów szkół nad organizacją kształcenia dla ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, a także nad dostosowaniem wymagań edukacyjnych do możliwości uczniów;
- właściwej współpracy z rodzicami/prawnymi opiekunami uczniów;
- organizacji pracy szkoły w zakresie przydzielania nauczycielom zajęć zgodnie z posiadanymi kwalifikacjami.